

Voorstel voor	Commissie financiën en beleidsuitvoering	
Vergaderdatum	28 september 2022	
Onderwerp	Aanbesteding accountantsdiensten 2022-2025	
Agendapunt	6	
Portefeuillehouder	N.v.t.	
Opsteller/indiener	Christian Zijlstra 06 34 38 09 71 c.zijlstra@vechtstromen.nl	Commissie aanbesteding accountantsdiensten Mw A.A. Broekman- Veltman, lid algemeen bestuur
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Advies commissie 28 september 2022	
Besluit algemeen bestuur 12 oktober 2022	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. BDO Audit & Assurance B.V. aan te wijzen als accountant voor het waterschap voor de controle van de jaarrekeningen 2022 en 2023 en de hiertoe strekkende raamovereenkomst met BDO Audit & Assurance B.V. af te sluiten met een looptijd van twee jaar, met de mogelijkheid voor het waterschap om de raamovereenkomst maximaal twee keer conform de vastgestelde voorwaarden en condities met één jaar te verlengen;
2. direct gebruik te maken van de eerste verlengingsoptie van één jaar, aanvullend op de initiële contractperiode van twee jaar en BDO Audit & Assurance B.V. hierover te informeren. Zodat BDO Audit & Assurance B.V. ook voor de jaarrekening 2024 de controlerende accountant is.

II. Kernboodschap

De commissie aanbesteding accountantsdiensten van het algemeen bestuur heeft na afronding van het aanbestedingsproces besloten BDO Audit & Assurance B.V. voor te dragen als accountant van het waterschap. Hiermee zijn in ieder geval de controles van de jaarrekeningen 2022, 2023 en 2024 geborgd. Voor het nieuw te verkiezen bestuur is er te zijner tijd de mogelijkheid om het contract te verlengen voor de jaarrekening 2025 of een nieuwe aanbesteding op te starten.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

Met het afronden van de aanbesteding accountantsdiensten wordt geborgd dat de komende jaren een accountantsverklaring wordt opgesteld, waarmee tijdig aan onze stakeholders inzicht kan worden gegeven in het getrouw en rechtmatig handelen van waterschap Vechtstromen binnen de kaders zoals door het algemeen bestuur van Vechtstromen zijn gesteld. Daarnaast is beoogd een accountant te selecteren wiens visie op de controle- en adviesfunctie en visie op duurzaamheid het meest aansluit op de organisatievisie van waterschap Vechtstromen.

De thema's continuïteit en kwaliteit van de geleverde diensten zijn een belangrijk element geweest tijdens de beoordeling. Met het aanwijzen van BDO Audit & Assurance B.V. wordt het aanbestedingsproces afgerond.

Indicator voor beleidsmonitoring

Niet van toepassing.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Op 16 februari 2022 heeft het algemeen bestuur akkoord gegeven op het plan van aanpak en het programma van eisen voor de aanbestedingsprocedure van de accountantsdiensten voor de periode 2022 – 2025. De aanbestedingsprocedure is, conform planning, op 11 april jongstleden gesloten. Na de sluitingstermijn bleken geen inschrijvingen te zijn ontvangen op de aanbesteding. Op ambtelijk niveau hebben vervolgens een aantal gesprekken met accountantskantoren plaatsgevonden. Op 28 april heeft de commissie aanbesteding accountantsdiensten van het algemeen bestuur uitvoerig gesproken over het vervolg van de aanbestedingsprocedure. Tijdens het overleg is een drietal opties besproken:

1. een onderhandelingsprocedure starten met één partij;
2. een onderhandelingsprocedure starten met meerdere partijen;
3. een nieuwe Europese aanbesteding uitschrijven.

Alles overwegend heeft de commissie besloten de eerste optie verder uit te werken. Met deze optie wordt de continuïteit en tijdigheid van de accountantsdienstverlening zoveel mogelijk gewaarborgd in een periode waarin de omgeving van het waterschap aan diverse veranderingen onderhevig is. Een en ander is verder toegelicht in de memo die op 11 mei jongstleden tijdens de AB-vergadering is behandeld¹.

Vervolgens is een onderhandelingsprocedure opgestart met BDO Audit & Assurance B.V. (hierna BDO). Hier is voor gekozen omdat BDO als enige accountant waarmee is gesproken in staat was om de verklaring voor het jaar 2022 binnen de wettelijke termijnen op te leveren. Uit de planning bleek dat na afronding van de onderhandelingsprocedure onvoldoende tijd beschikbaar zou zijn voor tijdige besluitvorming door het algemeen bestuur. Daarom is op 6 juli door het algemeen bestuur besloten om BDO sowieso voor het boekjaar 2022 aan te stellen als accountant indien de onderhandelingsprocedure niet zou slagen. Op die manier was in ieder geval de controle van het boekjaar 2022 geborgd. Hiertoe is een overbruggingsovereenkomst afgesloten.

Uit de onderhandelingsprocedure is gebleken dat BDO goed aansluit bij de eisen die het algemeen bestuur middels de aanbestedingsstukken heeft gesteld aan de accountantsdienstverlening. Tijdens het persoonlijke gesprek hebben de sleutelfunctionarissen een goede toelichting kunnen geven op de dienstverlening die zij bieden en hebben ze er blijk van gegeven dat ze de opdracht goed doorgronden. Uit het persoonlijke gesprek is ook gebleken dat BDO graag proactief mee wil denken met de behoefte die het algemeen bestuur heeft. Het algemeen bestuur zou een dergelijke commissie kunnen gebruiken om uitgebreider in gesprek te komen met de accountant over aandachtspunten en/of ontwikkelingen binnen het waterschap. Een beschrijving van het aanbestedingsproces en de beoordeling van de inschrijving is opgenomen in het proces-verbaal van gunning, zie bijlage 1.

V. Alternatief voorstel

Niet van toepassing.

¹ Document Vechtstromen - 4.b. Memo stand van zaken aanbesteding accountantsdiensten_AB 20220511.docx - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

VI. Argumenten

- 1.1 *Uit de onderhandelingsprocedure is gebleken dat BDO goed aansluit op de visie die het algemeen bestuur van Vechtstromen heeft ten aanzien van de accountantsdienstverlening.*

De commissie aanbesteding accountantsdiensten was tijdens de beoordeling van de stukken niet volledig. De commissie heeft de afweging gemaakt dat de resterende commissieleden voldoende in staat waren om een voldoende afgewogen besluit te nemen. De commissie aanbesteding accountantsdiensten is van mening dat de ingediende offerte en het gevoerde persoonlijke gesprek voldoet aan alle gunningscriteria. De commissie aanbesteding accountantsdiensten adviseert derhalve unaniem om het accountantsbureau BDO opnieuw voor te dragen als accountant voor waterschap Vechtstromen gedurende de looptijd van de overeenkomst.

- 1.2 *BDO heeft er blijk van gegeven proactief te kunnen denken met eventuele wensen die het algemeen bestuur heeft.*

In het kader van 'de natuurlijk adviesfunctie' van de accountant heeft BDO aangegeven graag met het algemeen bestuur in gesprek te willen om mee te denken of advies te geven over vraagstukken die het algemeen bestuur kan hebben. Bijvoorbeeld informatie delen over de ontwikkelingen binnen de waterschappen, of met (een afvaardiging van) het AB in gesprek gaan over onderwerpen als het weerstandsvermogen. Een passend gremium hiervoor zou een auditcommissie kunnen zijn. Het algemeen bestuur zou een dergelijke commissie kunnen gebruiken om uitgebreider in gesprek te komen met de accountant over aandachtspunten en/of ontwikkelingen binnen het waterschap.

- 2.1 *Een zorgvuldig doorlopen aanbesteding in combinatie met het aantreden van een nieuw bestuur maakt dat BDO minimaal drie jaar de jaarrekening zou moeten controleren.*

Op basis van de analyse van de niet geslaagde eerste ronde in de aanbesteding, is de conclusie dat de kans op succesvolle aanbesteding een stuk groter wordt als accountants tijdig rekening kunnen houden met het inplannen van de nieuwe werkzaamheden. De accountantsbureaus geven aan minimaal één jaar van te voren te moeten weten dat ze een aanbesteding gegund krijgen. Deze periode is nodig om voldoende ruimte in de planning te reserveren zodat ze tijdige controles en beschikbaarheid van medewerkers kunnen garanderen. Daarnaast is de periode juli-september voor hen de meeste gunstige tijd om een aanbesteding te doorlopen. Ambtelijk en bestuurlijk is voorbereidingstijd nodig om een selectiecommissie aan te wijzen, aanbestedingsvoorwaarden op te stellen en, indien gewenst, een marktconsultatie uit te voeren. Al met al komt de doorlooptijd van een dergelijke aanbesteding, van het begin van de aanbesteding tot de ingangsdatum van het contract, daarmee op een periode van circa twee jaren. Op dat moment is met zekerheid te zeggen dat de interim- en eindejaarscontrole daadwerkelijk en tijdig plaatsvindt.

Eén van de eerste vragen voor een nieuw algemeen bestuur, in 2023, zal daarom de vraag zijn of het de wens is een nieuwe aanbesteding op te starten voor de accountantsdiensten óf het huidige contract met BDO nog één jaar te verlengen ten behoeve van de controle op de jaarrekening 2025. Bij de keuze om een nieuwe aanbesteding op te starten zal, naar verwachting, per boekjaar 2025 een nieuw contract in kunnen gaan. Dan kiest het algemeen bestuur halverwege de periode een nieuwe accountant en wordt geen gebruik gemaakt van de laatste verlengingsoptie.

Begin 2024 moet het algemeen bestuur sowieso de keuze maken om een nieuwe aanbesteding te starten. Voor de controle van het boekjaar 2026 is namelijk geen verlengsoptie meer met de huidige accountant onder de huidige voorwaarden. Dit onderwerp zal daarom ook worden opgenomen in het overdrachtdossier.

Concreet betekent het dat, indien een zorgvuldige aanbesteding doorlopen moet worden, de contractperiode met BDO minimaal twee jaar zal moeten duren plus één verlenging van één jaar. Daarmee controleert BDO in ieder geval de jaarrekeningen van de jaren 2022, 2023 en 2024, met de mogelijkheid tot verlenging met één jaar voor de controle van de jaarrekening 2025.

VII. Risico's en kanttekeningen

- 1.1 BDO is reeds acht jaar de accountant van Vechtstromen en daardoor mogelijk niet meer voldoende kritisch en onafhankelijk.*

Op het moment dat één accountantskantoor ergens gedurende een lange periode de dienstverlening verzorgt is het mogelijk dat men 'blind' wordt voor fouten. BDO heeft om deze reden intern beleid om (sleutel)functionarissen niet langer dan zeven jaar bij een klant de controles uit te laten voeren. Bij de controle van 2022 zullen de controles dus door een (deels) ander controleteam worden uitgevoerd. In afwijking van het interne beleid zal één van de leden van het controleteam één jaar langer meelopen met het controleteam. Diegene heeft hiervoor dispensatie gekregen van BDO. Op deze manier kan kennisoverdracht naar de vervanger, die in de toekomst bij de controles betrokken is, worden geborgd. Deze verlenging is wenselijk, ten behoeve van de continuïteit van de dienstverlening, ontstaan door de verlenging van de dienstverlening. Eerder inwerken was niet handig/nodig, omdat het contract eindig was. De dispensatie is toegewezen omdat de andere (sleutel)functionarissen korter dan zeven jaar bij de controles zijn betrokken. Hiermee is voldoende geborgd dat de accountantsdienstverlening onafhankelijk en kritisch wordt uitgevoerd.
- 1.2 Doordat met slechts één accountantskantoor is onderhandeld, is geen sprake van een concurrerende prijs.*

De commissie heeft de offerte besproken en bepaald dat het offertebedrag binnen de verwachting ligt en marktconform is. Daarnaast wordt met de uitkomst van deze onderhandelingsprocedure geborgd dat het Algemeen Bestuur door een accountant wordt ondersteund in haar controlerende taak en waterschap Vechtstromen in staat is om tijdig bij haar toezichthouder, provincie Overijssel, een verklaring aan te leveren binnen de wettelijke termijnen. Ook dat vertegenwoordigd een belangrijke waarde.
- 1.3 Een besluit voor de controle van het boekjaar 2022 is nodig omdat de eerder gesloten overbruggingsovereenkomst komt te vervallen*

Op 6 juli 2022 heeft het AB besloten om BDO in ieder geval voor het jaar 2022 aan te stellen als accountant. Dit is gedaan door middel van een overbruggingsovereenkomst. Zodra het raamcontract, op basis van de uitgevoerde aanbesteding, in werking treedt zal de overbruggingsovereenkomst vervallen. Daarom is het nodig om, nogmaals, een besluit te nemen over het aanstellen van de accountant voor het jaar 2022.

VIII. Financiën

De commissie aanbesteding accountantsdiensten heeft een afweging gemaakt en geoordeeld dat de prijs voor afname van de accountantsdiensten reëel en marktconform is. De markt van de accountantsdienstverlening is in de afgelopen jaren veel in beweging gebleken.

Op basis van het nieuwe contract wordt een structurele budgetuitbreiding van € 36.000 (inclusief BTW) voorgesteld om de extra kosten te dekken. Deze uitbreiding is opgenomen in de bestuurlijke voortgangsrapportage 2022. De budgetuitbreiding zal voor 2022 in eerste instantie ten laste van het budget onvoorzien komen en vanaf 2023 en verder in eerste instantie ten laste van de tariefsberekening. Uit een vergelijking met een ander waterschap blijkt dat het totaalbedrag van de offerte in lijn ligt met andere waterschappen, maar dat de kosten voor de accountantsdienstverlening in de afgelopen jaren zijn gestegen.

IX. Communicatie

Na besluitvorming wordt de kernboodschap gepubliceerd. In het proces naar vaststelling van dit besluit zijn alle relevante partijen geïnformeerd over de uitvoering van de accountantsdiensten voor het boekjaar 2022 en verder. Met de publicatie van de kernboodschap zijn alle verder geïnteresseerden voldoende geïnformeerd.

X. Juridische zaken

Het algemeen bestuur wijst de accountant aan die de jaarrekening controleert, een accountsverklaring afgeeft en een verslag van bevindingen uitbrengt (artikel 109, lid 2, Waterschapswet).

De accountant doet zijn werk voor en in opdracht van het algemeen bestuur en stelt het algemeen bestuur in staat om zijn controlerende taak - in dit geval een oordeel over het gevoerde financieel beheer - uit te oefenen.

XI. Uitvoering

Na het aanwijzen van de accountant door het algemeen bestuur zal de overeenkomst op korte termijn ingaan.

Procedureel – eerder genomen besluiten

1. 16-02-2022 Goedkeuring plan van aanpak en aanbestedingsdocument
2. 11-05-2022 Memo inzake voortgang en vervolg aanbestedingsprocedure
3. 06-07-2022 Goedkeuring éénjarig contract waarbij onderhandelingsprocedure gedurende periode wordt voortgezet.

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Proces-verbaal van gunning accountant.

Besluit Aanbesteding accountantsdiensten 2022-2025

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 8 september 2022;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. BDO Audit & Assurance B.V. aan te wijzen als accountant voor het waterschap voor de controle van de jaarrekeningen 2022 en 2023 en de hiertoe strekkende raamovereenkomst met BDO Audit & Assurance B.V. af te sluiten met een looptijd van twee jaar, met de mogelijkheid voor het waterschap om de raamovereenkomst maximaal twee keer tegen dezelfde condities met één jaar te verlengen;
2. direct gebruik te maken van de eerste verlengingsoptie van één jaar, aanvullend op de initiële contractperiode van twee jaar en BDO Audit & Assurance B.V. hierover te informeren. Zodat BDO Audit & Assurance B.V. ook voor de jaarrekening 2024 de controlerende accountant is.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 12 oktober 2022.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris